

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (อิสลามศึกษา) ของวิทยากรอิสลามศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดปัตตานี ปรากฏผลตามรายละเอียดดังนี้

4.1 ข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ประสบการณ์ในตำแหน่ง วุฒิการศึกษาทางศาสนา วุฒิการศึกษาทางสามัญ โดยทำวิเคราะห์ข้อมูลหาความถี่ และร้อยละ ปรากฏผลตามรายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของวิทยากรอิสลามศึกษา

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	94	52.8
1.2 หญิง	84	47.2
รวม	178	100.0
2. ช่วงอายุ		
2.1 น้อยกว่า 25 ปี	19	10.7
2.2 25 - 34 ปี	103	57.9
2.3 35 - 44 ปี	27	15.2
2.4 มากกว่า 44 ปี	25	16.3
รวม	178	100.0

3. ประสบการณ์ในตำแหน่ง		
3.1 1 - 5 ปี	70	39.3
3.2 6 -10 ปี	50	28.1
3.3 11 - 15 ปี	33	18.5
3.4 มากกว่า 15 ปี	25	14.0
รวม	178	100.0
4. วุฒิการศึกษาทางศาสนา		
4.1 ชานาวิทย์หรือเทียบเท่า	96	53.9
4.2 อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	21	11.8
4.3 ปริญญาตรี	54	30.0
4.4 ปริญญาโท	7	3.9
รวม	178	100.0
5. วุฒิการศึกษาทางสามัญ		
5.1 มัธยมศึกษาตอนปลาย	97	54.5
5.2 อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	18	10.1
5.3 ปริญญาตรี	59	33.1
5.4 ปริญญาโท	4	2.2
รวม	178	100.0

จากตารางที่ 2 พบว่า วิทยากรอิสลามศึกษาเป็นผู้ชาย จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 52.8 และเป็นผู้หญิง จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 47.2

เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับอายุ พบว่าวิทยากรอิสลามศึกษามีอายุน้อยกว่า 25 ปี จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 10.7 มีอายุระหว่าง 25 - 34 ปี จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 57.9 มีอายุระหว่าง 35 - 44 ปี จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 15.2 มีอายุมากกว่า 44 ปี จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 16.3

เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับประสบการณ์ในตำแหน่ง พบว่าวิทยากรอิสลามศึกษามีประสบการณ์ในตำแหน่งตั้งแต่ 1 - 5 ปี จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 39.3 มีประสบการณ์ในตำแหน่งตั้งแต่ 6-10 ปี จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 28.1 มีประสบการณ์ในตำแหน่งตั้งแต่ 11 - 15 ปี จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 18.5 มีประสบการณ์ในตำแหน่งมากกว่า 15 ปี จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 14.0

เมื่อพิจารณาตามวุฒิการศึกษาทางศาสนา พบว่า วิทยากรอิสลามศึกษามีวุฒิการศึกษาทางศาสนาระดับชานาวิยหรือเทียบเท่าจำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 53.9 มีวุฒิการศึกษาทางศาสนาระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 11.8 มีวุฒิการศึกษาทางศาสนาระดับปริญญาตรี จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 30.0 มีวุฒิการศึกษาทางศาสนาระดับปริญญาโท จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 3.9

เมื่อพิจารณาตามวุฒิการศึกษาทางสามัญ พบว่า วิทยากรอิสลามศึกษามีวุฒิการศึกษาทางสามัญระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 54.5 มีวุฒิการศึกษาทางสามัญระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 10.1 มีวุฒิการศึกษาทางสามัญระดับปริญญาตรีจำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 33.1 มีวุฒิการศึกษาทางสามัญระดับปริญญาโทจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2.2

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ปรากฏผลตามรายละเอียดต่อไปนี้

1. ระดับปัญหาการใช้การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (อิสลามศึกษา) ของวิทยากรอิสลามศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดปัตตานีผลปรากฏตามตารางที่ 3-6 ดังนี้

1.1 ระดับปัญหาการใช้การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (อิสลามศึกษา) ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดปัตตานีตามความคิดเห็นของวิทยากรอิสลามศึกษาในภาพรวมและรายด้าน ปรากฏผลดังตาราง 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็นของวิทยากรอิสลาม
ศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดปัตตานี ในภาพรวมของแต่ละด้าน

ลักษณะงาน	(\bar{X})	S.D.	ระดับปัญหา
1. ด้านการบริหารหลักสูตร	3.52	.48	มาก
2. ด้านการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร	3.59	.51	มาก
3. ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร	3.62	.49	มาก
โดยภาพรวม	3.58	.41	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า วิทยากรอิสลามศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (อิสลามศึกษา) ของวิทยากรอิสลามศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดปัตตานีในภาพรวมทุกด้าน มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$, S.D. = .41)

เมื่อพิจารณา ภาพรวมของแต่ละด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.52 - 3.62 ซึ่งมีปัญหาอยู่ในระดับมากทุกด้าน สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$, S.D. = .49) รองลงมาคือ ด้านการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$, S.D. = .51) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือด้านการบริหารหลักสูตร มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$, S.D. = .48)

1.2 ระดับปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ระดับมัธยมศึกษา ตามความคิดเห็นของวิทยากรอิสลามศึกษาด้านการบริหารหลักสูตร ผลปรากฏดังตาราง 4

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับของความคิดเห็นของวิทยากร
อิสลามศึกษาระดับมัศึกษาด้านการบริหารหลักสูตรเป็นรายข้อ

ลักษณะด้านการบริหารหลักสูตร	(\bar{X})	S.D.	ระดับปัญหา
1. การจัดหลักสูตรอิสลามศึกษาสอดคล้องกับ วิสัยทัศน์ของสถานศึกษา	3.79	.87	มาก
2. ความรู้พื้นฐานของวิทยากรอิสลามศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตร	3.51	.75	มาก
3. การจัดวิทยากรอิสลามศึกษาเข้าสอน	3.41	.87	ปานกลาง

ลักษณะด้านการบริหารหลักสูตร	(\bar{X})	S.D.	ระดับปัญหา
4. การส่งวิทยากรเข้าอบรมให้มีความรู้ และประสบการณ์ในวิชาที่สอน	3.27	.88	ปานกลาง
5. การให้วิทยากรศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับ หลักสูตรอิสลามศึกษา	3.36	.89	ปานกลาง
6. การจัดหาและจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร อิสลามศึกษา	3.20	1.03	ปานกลาง
7. การจัดหาเอกสารอิสลามศึกษาเพื่อการศึกษา	3.55	.92	มาก
8. ความร่วมมือกันระหว่างครูในกลุ่ม โรงเรียนเกี่ยวกับ การเรียนการสอน	3.59	.91	มาก
9. การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และข้อเสนอแนะระหว่าง วิทยากรอิสลามศึกษากับคณะครูเพื่อแก้ปัญหาการใช้ หลักสูตร	3.57	.94	มาก
10. การแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนให้กับวิทยากร อิสลามศึกษา	3.51	.88	มาก
11. การประชาสัมพันธ์ชุมชน ได้รับทราบเกี่ยวกับหลักสูตร อิสลามศึกษา	3.60	.93	มาก
12. การใช้หลักสูตรอิสลามศึกษาตามแผนงานที่ได้กำหนดไว้	3.51	.92	มาก
13. การอบรมชี้แจงเพื่อวางแผนการใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา	3.60	.98	มาก
14. ความต้องการของวิทยากรอิสลามศึกษาเกี่ยวกับการ จัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรอิสลามศึกษา	3.57	.94	มาก
15. การกำกับ ดูแล การปฏิบัติงานของวิทยากร อิสลามศึกษาให้บรรลุตาม เป้าหมายที่กำหนด	3.51	.91	มาก
16. การจัดการรายงานให้สอดคล้องกับสภาพ ความพร้อมของสถานศึกษา	3.66	.98	มาก
17. การจัดให้มีระบบสอนซ่อมเสริมวิชาอิสลามศึกษาสำหรับ ผู้เรียนที่มีปัญหา	3.62	.89	มาก

ลักษณะด้านการบริหารหลักสูตร	(\bar{X})	S.D.	ระดับปัญหา
18. การส่งเสริมให้วิทยากรอิสลามศึกษาใช้สื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัย	3.58	.92	มาก
19. การจัดวิทยากรอิสลามศึกษาตรงตามวุฒิการศึกษา	3.49	.95	ปานกลาง
20. การจัดครูสอนแทนเมื่อวิทยากรอิสลามศึกษาไม่สามารถสอนได้	3.51	.97	มาก
21. การกำกับ ดูแล ให้วิทยากรอิสลามศึกษาสอนครบทุกเนื้อหาที่หลักสูตรกำหนด	3.54	.96	มาก
22. การนำแหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนรู้	3.55	1.03	มาก
23. การส่งเสริมให้จัดนิทรรศการของนักเรียนที่เกี่ยวข้องอิสลามศึกษา	3.50	1.02	ปานกลาง
24. การประเมินผลการใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา	3.55	.96	มาก

จากตาราง 4 พบว่า วิทยากรอิสลามศึกษามีระดับปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษา ชั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (อิสลามศึกษา) ในด้านการบริหารหลักสูตรส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีปัญหาการใช้หลักสูตรมากที่สุด คือ การจัดหลักสูตรอิสลามศึกษาสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = .87) รองลงมาคือการจัดตารางสอนให้สอดคล้องกับสภาพความพร้อมของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.66$, S.D. = .98) และการจัดให้มีระบบสอนซ่อมเสริมวิชาอิสลามศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีปัญหา ($\bar{X} = 3.62$, S.D. = .89) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีปัญหาการใช้หลักสูตรน้อยที่สุดคือ การจัดหาและจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตรอิสลามศึกษา ($\bar{X} = 3.20$, S.D. = 1.03)

1.2 ระดับปัญหาการใช้การศึกษาชั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ระดับมัธยมศึกษา ตามความคิดเห็นของวิทยากรอิสลามศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร ผลปรากฏดังตาราง 5

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับของความคิดเห็นของวิทยาการอิสลามศึกษาระดับมัธยมศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรเป็นรายข้อ

ลักษณะด้านการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร	(\bar{X})	S.D.	ระดับปัญหา
1. ศึกษาเอกสารหลักสูตรก่อนการวางแผนการจัดการเรียนรู้	3.51	.92	มาก
2. การจัดหน่วยการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับช่วงชั้นและเวลา	3.58	.88	มาก
3. การจัดทำแผนการสอนอิสลามศึกษาครบทุกวิชา	3.60	1.02	มาก
4. การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้อิสลามศึกษาล่วงหน้า	3.70	.95	มาก
5. การจัดทำรายวิชาเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน	3.58	1.03	มาก
6. การแจ้งผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้นักเรียนทราบ	3.44	1.23	ปานกลาง
7. การจัดเนื้อหาสาระได้สอดคล้องกับความสนใจ	3.72	1.05	มาก
8. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.67	.91	มาก
9. การกำหนดเนื้อหาสาระได้ครอบคลุมด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย	3.50	.90	ปานกลาง
10. การจัดบรรยากาศในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้	3.54	.87	มาก
11. การให้สื่อที่เหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ เช่น สื่อเกี่ยวกับวิชาศาสนประวัติ	3.52	.92	มาก
12. การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	3.60	.97	มาก
13. การใช้สื่ออิสลามศึกษาไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.66	.93	มาก
14. การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนรู้	3.60	.91	มาก
15. การเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ	3.61	.95	มาก
16. การส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้จากแหล่งที่หลากหลาย	3.65	.92	มาก
17. วิทยาการอิสลามศึกษาและนักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กัน	3.65	1.06	มาก
18. การนำผลการวัดและประเมินผลอิสลามศึกษาไปปรับปรุง	3.74	.94	มาก

ลักษณะด้านการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร	(\bar{X})	S.D.	ระดับปัญหา
19. การเตรียมเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับ จุดประสงค์	3.56	1.02	มาก
20. การจัดนิทรรศการแสดงผลงานของนักเรียน	3.73	1.03	มาก
21. การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินงาน ตนเอง	3.53	.86	มาก
22. การนำวิจัยในชั้นเรียนมาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการ จัดการเรียนรู้	3.50	.85	ปานกลาง
23. การจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมประเพณีกิจกรรม ท้องถิ่น	3.47	.96	มาก
24. การประเมินผลการสอนมาปรับปรุงและพัฒนา กระบวนการเรียนรู้	3.59	.91	มาก
25. การใช้วิธีวัดผลที่หลากหลายเหมาะสมกับสภาพผู้เรียน	3.57	.91	มาก
26. การจัดเนื้อหาสาระได้สอดคล้องกับความสนใจ	3.68	1.01	มาก

จากตาราง 5 พบว่า วิทยากรอิสลามศึกษา มีระดับปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษา
ขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (อิสลามศึกษา) ใน
ด้านการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีปัญหาการใช้
หลักสูตรมากที่สุด คือ การนำผลการวัดและประเมินผลอิสลามศึกษาไปปรับปรุง ($\bar{X} = 3.74$, S.D.
= .94) รองลงมาคือการจัดนิทรรศการแสดงผลงานของนักเรียน ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = 1.03) และการจัด
เนื้อหาสาระได้สอดคล้องกับความสนใจ ($\bar{X} = 3.72$, S.D. = 1.05) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีปัญหาการใช้
หลักสูตรน้อยที่สุดคือ การแจ้งผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้นักเรียนทราบ ($\bar{X} = 3.44$, S.D. = 1.23)

1.4 ระดับปัญหาการใช้การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ระดับมัธยมศึกษา
ตามความคิดเห็นของวิทยากรอิสลามศึกษา ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร
ผลปรากฏดังตาราง 6

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับของความคิดเห็นของวิทยาการอิสลามศึกษาระดับมัธยมศึกษา ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร เป็นรายข้อ

ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร	(\bar{X})	S.D.	ระดับปัญหา
1. การจัดห้องเรียนและสถานที่เรียน	3.64	1.01	มาก
2. การได้รับงบประมาณสนับสนุนการใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา	3.66	.97	มาก
3. การสนับสนุนให้วิทยาการอิสลามศึกษาทำวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดเรียนรู้	3.77	1.78	มาก
4. การนำนักเรียนไปศึกษานอกสถานที่	3.64	1.02	มาก
5. การจัดให้มีห้องสมุดเป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าของนักเรียน	3.60	1.00	มาก
6. การจัดอบรมสัมมนาและศึกษาดูงานของวิทยาการอิสลามศึกษา	3.54	.97	มาก
7. การจัดทำสื่อที่มีประสิทธิภาพ	3.46	1.01	มาก
8. การใช้เครื่องมือนิเทศที่ตรงกับสภาพปัจจุบัน	3.57	.98	มาก
9. การสนับสนุนวิทยาการให้มีความรู้เกี่ยวกับการวัดผลและการประเมินผล	3.58	1.01	มาก
10. การให้คำปรึกษาแนะนำแก่วิทยาการเกี่ยวกับปัญหาที่พบจากการนิเทศ	3.56	1.03	มาก

ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร	(\bar{X})	S.D.	ระดับปัญหา
11. การประสานงานกับกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ยังไม่ ดำเนินการใช้ หลักสูตรอิสลามศึกษา พ.ศ. 2544	3.80	.91	มาก
12. การให้บริการเอกสารหลักสูตรและเอกสารทางวิชาการ อื่น ๆ แก่วิทยากรอิสลามศึกษา	3.60	.92	มาก
13. การสนับสนุนนโยบายและส่งเสริมให้วิทยากรผลิตสื่อ ใช้เอง	3.53	.89	มาก
14. การส่งเสริมให้วิทยากรผลิตหนังสือเสริมการเรียน	3.59	.95	มาก
15. การส่งเสริมให้วิทยากร ครูและนักเรียน มีการปฏิบัติ ศาสนกิจตามหลัก	3.59	.96	มาก
16. การสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นการใช้ หลักสูตรต่างสถานศึกษา	3.65	.92	มาก
17. การส่งเสริมให้วิทยากรมีการทดลองนำความรู้ใหม่ ๆ มา ใช้ในการสอนวิชาอิสลามศึกษา	3.65	.95	มาก
18. การสนับสนุนงบประมาณในการจัดหาสื่อตามความ ต้องการของกลุ่มสาระอิสลามศึกษา	3.73	.92	มาก
19. มีการนิเทศภายในอย่างสม่ำเสมอ	3.62	.96	มาก
20. การสนับสนุนแต่งตั้งคณะกรรมการทำหน้าที่นิเทศ ภายในสถานศึกษา	3.56	1.01	มาก
โดยภาพรวม	3.62	.49	มาก

จากตาราง 6 แสดงว่า วิทยากรอิสลามศึกษา มีระดับปัญหาการใช้หลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (อิสลามศึกษา) ในด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีปัญหาการใช้หลักสูตรมากที่สุด คือ การประสานงานกับกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ยังไม่ดำเนินการใช้ หลักสูตรอิสลามศึกษา พ.ศ. 2544 ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = .91) รองลงมา คือ การสนับสนุนให้ วิทยากรอิสลามศึกษาทำวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = 1.78) การสนับสนุน งบประมาณในการจัดหาสื่อตามความต้องการของกลุ่มสาระอิสลามศึกษา ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = .92)

ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีปัญหาการใช้หลักสูตรน้อยที่สุดคือ การจัดทำสื่อที่มีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.46$, S.D. = 1.01)

2. การเปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ระดับมัธยมศึกษาของวิทยากรอิสลามศึกษา จำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์ในตำแหน่ง วุฒิการศึกษาทางศาสนา วุฒิการศึกษาทางสามัญ ปรากฏผลดังตาราง 7-12 ดังนี้

2.1 การเปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ระดับมัธยมศึกษาของวิทยากรอิสลามศึกษา จำแนกตามเพศ ผลปรากฏดังตาราง 7

ตารางที่ 7 การเปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ระดับมัธยมศึกษาของวิทยากรอิสลามศึกษา จำแนกตามเพศ

ลักษณะงาน	เพศ				t	Sig.
	ชาย		หญิง			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านการบริหารหลักสูตร	3.53	.53	3.52	.40	.15	.88
2. ด้านการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร	3.59	.56	3.59	.45	-.06	.94
3. ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร	3.61	.58	3.62	.37	-.16	.86
โดยภาพรวม	3.58	.47	3.58	.35	-.03	.97

จากตารางที่ 7 พบว่า วิทยากรอิสลามศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 การเปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ระดับมัธยมศึกษาของวิทยากรอิสลามศึกษา จำแนกตามอายุ ผลปรากฏดังตาราง 8

ตารางที่ 8 การเปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ระดับมัธยมศึกษาของวิทยากรอิสลามศึกษา จำแนกตามอายุ

ลักษณะงาน	อายุ	\bar{X}	S.D.	F	Sig.
1. ด้านการบริหาร หลักสูตร	น้อยกว่า 25 ปี	3.49	.27	.12	.94
	25 - 34 ปี	3.54	.49		
	35 - 44 ปี	3.52	.49		
	มากกว่า 44 ปี	3.49	.53		
2. ด้านการจัดการ เรียนการสอนตาม หลักสูตร	น้อยกว่า 25 ปี	3.61	.38	.39	.75
	25 - 34 ปี	3.57	.51		
	35 - 44 ปี	3.69	.58		
3. ด้านการ สนับสนุนและ ส่งเสริมการใช้ หลักสูตร	น้อยกว่า 25 ปี	3.56	.48	.32	.80
	25 - 34 ปี	3.64	.45		
	35 - 44 ปี	3.63	.65		
	มากกว่า 44 ปี	3.55	.47		
โดยภาพรวม	น้อยกว่า 25 ปี	3.55	.29	.15	.92
	25 - 34 ปี	3.58	.42		
	35 - 44 ปี	3.61	.50		
	มากกว่า 44 ปี	3.54	.39		

จากตารางที่ 8 พบว่า วิทยากรอิสลามศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

2.3 การเปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ระดับมัธยมศึกษาของวิทยากรอิสลามศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ ผลปรากฏดังตาราง 9

ตารางที่ 9 การเปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ระดับมัธยมศึกษาของวิทยากรอิสลามศึกษา จำแนกตามประสบการณ์

ลักษณะงาน	ประสบการณ์	\bar{X}	S.D.	F	Sig.
1. ด้านการบริหาร หลักสูตร	1-5 ปี	3.49	.27	.121	.94
	6-10 ปี	3.54	.49		
	11-15 ปี	3.52	.49		
	มากกว่า 15 ปี	3.49	.53		
2. ด้านการจัดการ เรียนการสอนตาม หลักสูตร	1-5 ปี	3.61	.38	.39	.75
	6-10 ปี	3.57	.51		
	11-15 ปี	3.69	.58		
	มากกว่า 15 ปี	3.58	.55		
3. ด้านการ สนับสนุนและ ส่งเสริมการใช้ หลักสูตร	1-5 ปี	3.56	.48	.32	.80
	6-10 ปี	3.64	.45		
	11-15 ปี	3.63	.65		
	มากกว่า 15 ปี	3.55	.47		
โดยภาพรวม	1-5 ปี	3.55	.29	.15	.92
	6-10 ปี	3.58	.42		
	11-15 ปี	3.61	.50		
	มากกว่า 15 ปี	3.54	.39		

จากตารางที่ 9 พบว่า วิทยากรอิสลามศึกษาที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.4 การเปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ระดับมัธยมศึกษาของวิทยากรอิสลามศึกษา จำแนกตามวุฒิการศึกษาทางศาสนา ผลปรากฏดังตาราง 10

ตาราง 10 การเปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ระดับมัธยมศึกษาของวิทยากรอิสลามศึกษา จำแนกตามวุฒิการศึกษาทางศาสนา

ลักษณะงาน	วุฒิการศึกษาทางศาสนา	\bar{X}	S.D.	F	Sig.
1. ด้านการบริหาร หลักสูตร	ชานาวิยห์หรือเทียบเท่า	3.49	.49	.83	.47
	อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	3.49	.47		
	ปริญญาตรี	3.61	.46		
	ปริญญาโท	3.49	.48		
2. ด้านการจัดการ เรียนการสอนตาม หลักสูตร	ชานาวิยห์หรือเทียบเท่า	3.54	.50	2.25	.08
	อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	3.83	.41		
	ปริญญาตรี	3.62	.52		
	ปริญญาโท	3.44	.61		
3. ด้านการ สนับสนุนและ ส่งเสริมการใช้ หลักสูตร	ชานาวิยห์หรือเทียบเท่า	3.56	.48	1.60	.19
	อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	3.66	.44		
	ปริญญาตรี	3.65	.53		
	ปริญญาโท	3.90	.43		
โดยภาพรวม	ชานาวิยห์หรือเทียบเท่า	3.53	.43	.96	.41
	อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	3.66	.35		
	ปริญญาตรี	3.63	.42		
	ปริญญาโท	3.61	.37		

จากตารางที่ 10 พบว่า วิทยากรอิสลามศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาทางศาสนาต่างกัน มีปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.5 การเปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ระดับมัธยมศึกษาของวิทยากรอิสลามศึกษา จำแนกวุฒิการศึกษาทางสามัญ ผลปรากฏดัง ตาราง 11

ตาราง 11 การเปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ระดับมัธยมศึกษาของวิทยากรอิสลามศึกษา จำแนกวุฒิการศึกษาทางสามัญ

ลักษณะงาน	วุฒิการศึกษาทางสามัญ	\bar{X}	S.D.	F	Sig.
1. ด้านการบริหาร หลักสูตร	มัธยมศึกษาตอนปลาย	3.53	.48	2.98	.03*
	อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	3.43	.52		
	ปริญญาตรี	3.48	.42		
	ปริญญาโท	4.02	.43		
2. ด้านการจัดการ เรียนการสอนตาม หลักสูตร	มัธยมศึกษาตอนปลาย	3.60	.53	.82	.48
	อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	3.64	.51		
	ปริญญาตรี	3.53	.49		
	ปริญญาโท	3.83	.49		
3. ด้านการ สนับสนุนและ ส่งเสริมการใช้ หลักสูตร	มัธยมศึกษาตอนปลาย	3.64	.46	.85	.46
	อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	3.55	.54		
	ปริญญาตรี	3.57	.52		
	ปริญญาโท	3.86	.52		
โดยภาพรวม	มัธยมศึกษาตอนปลาย	3.59	.41	1.78	.15
	อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	3.54	.44		
	ปริญญาตรี	3.53	.41		
	ปริญญาโท	3.90	.43		

*แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 11 พบว่า วิทยาการอิสลามศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาทางสามัญต่างกัน มีปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร และด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร ไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาค่าความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ด้านการบริหารหลักสูตรระหว่างวิทยาการอิสลามศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาทางสามัญต่างกัน ผลปรากฏดังตาราง 12

ตารางที่ 12 ค่าความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ด้านการบริหารหลักสูตรระหว่างวิทยาการอิสลามศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาทางสามัญต่างกัน

วุฒิการศึกษาทางสามัญ	ค่าเฉลี่ย \bar{X}	วุฒิการศึกษาทางสามัญ			
		มัธยมศึกษาตอนปลาย	อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	ปริญญาตรี	ปริญญาโท
มัธยมศึกษาตอนปลาย	3.53	-	.10	.05	.48
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	3.43		-	.04	.58
ปริญญาตรี	3.48			-	.54*
ปริญญาโท	4.02				-

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 12 พบว่า วิทยาการอิสลามศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาโทมีระดับปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (อิสลามศึกษา) ด้านการบริหารหลักสูตร โดยรวมมากกว่าวิทยาการอิสลามศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 มีผลปรากฏดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ตามความคิดเห็นของวิทยากรอิสลามศึกษา แจกแจงตามความถี่ มีผลปรากฏดังนี้

ตาราง 13 แสดงความถี่เกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการใช้หลักสูตรการศึกษาการขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ตามความคิดเห็นของวิทยากรอิสลามศึกษา

รายการ	ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการใช้หลักสูตร	ความถี่
1. ด้านการบริหาร หลักสูตร	1. ควรกำหนดหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนให้มากขึ้น	54
	2. ทางผู้เกี่ยวข้องควรมีการจัดการอบรมให้ผู้อำนวยการ โรงเรียน หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ตลอดจนวิทยากรอิสลามศึกษา เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรอิสลามศึกษา	49
	3. รัฐควรจัดสรรแบบเรียนอิสลามศึกษาให้แต่ละโรงเรียนในสัดส่วนที่เพียงพอกับผู้เรียนในแต่ละปีการศึกษา	30
	4. เปิดโอกาสให้ผู้อำนวยการ หัวหน้าวิชาการ และวิทยากรอิสลามศึกษา ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการใช้หลักสูตร	13
	5. วิทยากรอิสลามศึกษาควรศึกษาหลักสูตรอิสลามศึกษาที่กระทรวงกำหนดก่อนการวางแผนใช้หลักสูตร	11
2. ด้านการจัดการ เรียนการสอนตาม หลักสูตร	1. จัดกิจกรรมนิทรรศการให้ผู้เรียนอิสลามศึกษาได้ศึกษาอย่างเต็มที่	57
	2. จัดหน่วยการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับช่วงชั้น หน่วยการเรียนรู้บางส่วนไม่เหมาะสมกับช่วงชั้น	46
	3. วิทยากรอิสลามศึกษาควรจัดห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนการสอนอิสลามศึกษา	25
	4. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต้องเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	22
	5. เพิ่มจำนวนคาบในแต่ละสัปดาห์ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตรที่กระทรวงกำหนด	15

รายการ	ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการใช้หลักสูตร	ความถี่
3. ด้านกาสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร	1. ควรมีการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน เช่น แบบเรียน แผ่นดิสก์ วีซีดี หรือ ดีวีดี และสไลด์ เป็นต้น แจกจ่ายตามสถานศึกษา เพื่อเป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าสำหรับวิทยากร และนักเรียน	49
	2. ทักษะศึกษาดูงานทั้งในและต่างประเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน	41
	3. ส่งเสริมความรู้อย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร การจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษา	32
	4. ส่งเสริมให้วิทยากรศึกษาการใช้สื่อการเรียนการสอน การจัดทำแผนการสอน ที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน	17
	5. ควรมีการวัดและประเมินผลการใช้หลักสูตรอิสลามศึกษาและต้องมีการติดตามอย่างต่อเนื่อง	9

จากตาราง 13 พบว่า วิทยากรอิสลามศึกษามีข้อเสนอแนะของปัญหาแต่ละด้านปรากฏผลดังนี้

ด้านการบริหารหลักสูตร ผู้ตอบแบบสอบถามระบุข้อเสนอแนะมากที่สุด คือควรกำหนดหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนให้มากขึ้น และน้อยที่สุด คือ วิทยากรอิสลามศึกษาควรศึกษาหลักสูตรอิสลามศึกษาที่กระทรวงกำหนดก่อนการวางแผนใช้หลักสูตร

ด้านการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร ผู้ตอบแบบสอบถามระบุข้อเสนอแนะมากที่สุด จัดกิจกรรมนิทรรศการให้ผู้เรียนอิสลามศึกษาได้ศึกษาอย่างเต็มที่ และน้อยที่สุด คือ การจัดการเรียนการสอนต้องเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร ผู้ตอบแบบสอบถามระบุข้อเสนอแนะมากที่สุด ควรมีการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน เช่น แบบเรียน แผ่นดิสก์ วีซีดี หรือ ดีวีดี และสไลด์ เป็นต้น แจกจ่ายตามสถานศึกษา เพื่อเป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าสำหรับวิทยากร และนักเรียน และน้อยที่สุด คือ ควรมีการวัดและประเมินผลการใช้หลักสูตรอิสลามศึกษาและต้องมีการติดตามอย่างต่อเนื่อง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (อิสลาม ศึกษา) ตามความเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน ซึ่งได้จากการสัมภาษณ์ดังนี้

ด้านการบริหารหลักสูตร พบว่าในการจัดเตรียมหาหลักสูตร แผนการสอน คู่มือครู และเอกสารอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรอิสลามศึกษานั้น ทางโรงเรียนได้รับจากสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาโดยตลอด ส่วนเนื้อหาของหลักสูตรนั้นไม่ค่อยเหมาะสมกับนักเรียนที่มีพื้นฐาน ศาสนาน้อย โดยเฉพาะนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่ไม่ค่อยมีพื้นฐานด้านศาสนา กว่าจะหลอมเด็ก ให้อยู่ในเป้าของศาสนา ต้องใช้เวลามาก ซึ่งมีผลต่อการเรียนการสอนวิชาอิสลามศึกษาเป็นอย่างมาก

ในส่วนของการกำกับ ให้วิทยากรจัดทำแผนการสอนวิชาอิสลามศึกษาแม้จะติดขัด อยู่บ้าง แต่ก็แก้ปัญหาได้ สิ่งที่เป็นปัญหามากที่สุดคือการ ไม่มีคู่มือครูและตำราที่ใช้ในการสอน เช่น กลุ่มสาระอื่นๆ อย่างไรก็ตาม วิทยากรได้ใช้ความพยายามในการจัดทำแผนการสอนจนสำเร็จ สามารถใช้เพื่อการเรียนการสอนเหมือนกลุ่มสาระอื่นๆ นอกจากนี้ยังพบว่า หลักสูตรการศึกษาขั้น พื้นฐานพุทธศักราช 2544 ในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ที่เกี่ยวกับอิสลาม ศึกษา) สามารถสนองความต้องการของชุมชนเพียง 30 % โดยเฉพาะเรื่องหลักศรัทธาที่ใช้อยู่ใน ปัจจุบันไม่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชน โดยเฉพาะตัวนักเรียนและสภาพทางครอบครัวที่มีชีวิต อยู่ในเมือง นักเรียนบางคนไม่สามารถกล่าวคำปฏิญาณ และจำแนกระหว่างรูกันอิมานและรูกัน อิสลาม มีผู้ที่สามารถละหมาดเป็น เพียง 20 % ส่วนที่เหลือละหมาดไม่เป็นไปตามกระบวนการ ละหมาดที่ถูกต้องแต่ปฏิบัติในลักษณะฉาบฉวย

ในด้านการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ที่เกี่ยวกับอิสลามศึกษา) พบว่า โรงเรียนได้ จัดทำแผนการสอนวิชาอิสลามศึกษาครบทุกสาระวิชา แต่ไม่ตามสาระที่กำหนดในหลักสูตร 100 % ทั้งนี้อิงกับตัวนักเรียนมากที่สุด

ผู้อำนวยการ โรงเรียนโดยส่วนใหญ่มักจะกล่าวเป็นเสียงเดียวกันว่า ปัญหาการ จัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษา คือ ขาดหนังสือประกอบการเรียนการสอน หนังสือเรียนสำหรับ เด็กนักเรียน ซึ่งเมื่อเด็กไม่มีหนังสือเรียนก็ขาดแรงจูงใจ ขาดแรงกระตุ้นในการเรียน เด็กขาดการ ทบทวนหนังสือเรียนนอกเวลา ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของนักเรียนลดต่ำลงในระยะยาว

ในเรื่องการใช้สื่อการเรียนการสอน พบว่าวิทยากรอิสลามศึกษาสามารถใช้สื่อหรืออุปกรณ์การเรียนการสอนอิสลามศึกษาทั้งนี้ขึ้นอยู่กับแผนการสอนในบางวิชา เช่น วิชา บทบัญญัติอิสลาม ว่าด้วยเรื่องการอาบน้ำละหมาด วิทยากรอิสลามศึกษาสามารถใช้สื่อหรือปฏิบัติได้เลย บางทีก็วิทยากรอิสลามศึกษามาติดต่อ ปริญญาหรือ ขอรับอุปกรณ์ สื่อต่างๆ ผ่านทางรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการเพื่อใช้ในการเรียนการสอนอิสลามศึกษา โดยสื่อการเรียนการสอนที่วิทยากรอิสลามศึกษาใช้นั้นส่วนมากจะสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และตรงกับแผนการสอนของหลักสูตร

ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร พบว่า โรงเรียนได้มีการสนับสนุนและส่งเสริมให้วิทยากรอิสลามศึกษาเข้ารับการอบรม สัมมนา ที่จัดโดยสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และนำความรู้ใหม่ๆ มาใช้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษา

ส่วนในเรื่องงบประมาณ พบว่าผู้บริหารที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้ให้การสนับสนุนงบประมาณอย่างเต็มที่หากวิทยากรอิสลามศึกษาได้นำเสนอขออนุมัติโครงการที่มีประโยชน์สูงสุด หากเรื่องนั้นมีประโยชน์สูงสุดต่อการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาและตัวนักเรียน

สำหรับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน และความคาดหวังของโรงเรียน พบว่าทางโรงเรียนไม่ได้คาดหวังว่าผู้เรียนมีความเป็นเลิศ เพียงแต่ขอให้สามารถปฏิบัติศาสนกิจประจำวันได้ถูกต้อง และซื่อสัตย์ มีความสุขอย่างพอเพียง มีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างครูและนักเรียน เช่น เสมือนครอบครัวเดียวกัน

ในส่วนความพร้อมของโรงเรียนในการจัดตั้งคณะกรรมการประเมินผลที่จะช่วยกำหนดระเบียบการวัดผลและประเมินผลและเกณฑ์มาตรฐานต่างๆตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544ในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ที่เกี่ยวกับอิสลามศึกษา) นั้นพบว่า อยู่ระดับดีมาก เต็ม 100 %

ในด้านการวัดผลและประเมินผลอิสลามศึกษาวิทยากรอิสลามศึกษา ได้ทำการประเมินตามจุดประสงค์ของหลักสูตรและตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ในขณะที่เดียวกันหัวหน้างานวิชาการจะคอยติดตาม ดูแลอย่างใกล้ชิด รวมทั้งให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะต่างๆ ในการวัดและประเมินผลอิสลามศึกษา

ปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (อิสลามศึกษา) ตามความเห็นของหัวหน้างานวิชาการ ซึ่งได้จากการสัมภาษณ์ดังนี้

ด้านการบริหารหลักสูตร พบว่า ในการจัดหาหลักสูตร แผนการสอน คู่มือครู และเอกสารอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรอิสลามศึกษา โรงเรียนได้ประสานกับสำนักงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอยู่แล้ว และศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมจากหนังสือภาษาอาหรับ หรือถามผู้รู้

ในส่วนของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ที่เกี่ยวกับอิสลามศึกษา พบว่า วิทยากรมีความรู้ความเข้าใจเป็นอย่างดี เพราะสำนักงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการในการเขียนหลักสูตรอิสลามศึกษา การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

สำหรับความเหมาะสมของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หรือหลักสูตรอิสลามศึกษานี้ วิทยากรส่วนใหญ่เห็นว่ายังไม่เหมาะสม เพราะเนื้อหาของหลักสูตรมีมากเกินไป แต่มีเวลาเรียนเพียง 2 คาบ ต่อสัปดาห์ ซึ่งไม่สามารถที่จะจัดการเรียนการสอนให้ครบตามเนื้อหาของหลักสูตรได้

ด้านการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร พบว่า วิทยากรอิสลามศึกษา ไม่มีปัญหา ในการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายสอดคล้องกับรายวิชา ไม่มีการสอนแบบบรรยายอย่างเดียว แต่เป็นการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นให้ผู้เรียนค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ด้วยตนเอง และเสริมกิจกรรมกลุ่มด้วย

ในเรื่องการจัดทำแผนการสอนอิสลามศึกษา พบว่า วิทยากรอิสลามศึกษาได้จัดทำแผนการกลุ่มทุกสาระวิชา โดยวิทยากรแต่ละคนจะรับผิดชอบในสาระวิชาที่ตนเองสอน ปกติแล้ว วิทยากรได้จัดทำแผนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน

สำหรับวิธีการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนอิสลามศึกษา วิทยากรอิสลามศึกษามีวิธีเลือก 3 วิธีด้วยกัน คือ

1. สื่อที่เลือกนั้น มีความสอดคล้องกับเนื้อหาและความสนใจของนักเรียน
2. การจัดหาสื่ออิสลามศึกษาต้องเหมาะสมกับรายวิชานั้นๆ
3. ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดหาสื่อการเรียนการสอนด้วย

ในส่วนของการสอนซ่อมเสริมแก่นักเรียน วิทยากรอิสลามศึกษาจะมีการสอนซ่อมเสริมในคาบกิจกรรม และคาบชุมนุม โดยให้นักเรียนไปศึกษาคว้าและนำเสนอ และให้นักเรียนมีการจัดบอร์ดเนื้อหาที่เกี่ยวกับอิสลามศึกษาตามกลุ่มสาระ

ในส่วนของปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาอิสลามศึกษา พบว่ามีรายละเอียดของเนื้อหาที่เน้นวิชาการมากเกินไป ไม่ค่อยมีเวลาให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติ ดังนั้นจึงควรมีวิชาเสริมในรายวิชาอิสลามศึกษาด้วย ซึ่งจะช่วยแก้ปัญหการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาได้ในระดับหนึ่ง

ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร พบว่าโรงเรียนมีการสนับสนุนให้มีการทดลองนำความรู้ใหม่ๆมาใช้ในการสอนอิสลามศึกษา เช่น ให้นักเรียนนำเทคนิคจากรายการวิทยุ หรือโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และทางคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

ส่วนทางด้านงบประมาณในการจัดหาสื่อ โรงเรียนมีงบประมาณพอสมควรที่จะใช้ในการจัดซื้อสื่อ โดยเฉพาะสื่อต่างๆที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน เอกสารประกอบการเรียน โรงเรียนให้ออกาสแก่วิทยากรทุกคนที่จะผลิตสื่อให้มีการปริมาณเพียงพอแก่นักเรียน

สำหรับการนิเทศตั้งแต่เริ่มมีการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หรือหลักสูตรอิสลามศึกษา โรงเรียนได้รับการนิเทศ 1 ครั้ง จากศึกษานิเทศก์จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ในส่วน of ความรู้ ความเข้าใจในการใช้เอกสารการประเมินผลการเรียน วิทยากรส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาในการใช้ มีความเข้าใจดี และปฏิบัติอย่างต่อเนื่องเป็นอย่างดีเยี่ยม